

SCÈNES UIT EEN HUWELIJK

JAKOP EN SILKE

‘Heel eerlijk, het gaat thuis wel heel veel over werk’

Al 27 jaar zijn ze samen: als geliefden, maar ook als theatermakers die toneel, mime, dans, muziek en decor spectaculair samenbrengen op de planken. Jakop Ahlbom (54) en Silke Hundertmark (51) over hun liefdesverhaal.
‘Ineens was het toch raak tussen ons.’

TEKST **JILL WAAS** FOTOGRAFIE **STEF NAGEL**
PRODUCTIE & STYLING **BRIGITTE KRAMER** VISAGIE **MAAIKE BEIJER**

JAKOP 'Er zijn wel momenten geweest dat ik op de bank heb zitten huilen. Ik voelde me echt buitengesloten'

Scène 1

Februari 1998, repetitieruimte Academie voor Theater en Dans in Amsterdam.

Jakop zoekt danseressen voor zijn afstudeervoorstelling en krijgt de tip om de talentvolle Silke te vragen.

S: 'Jakop en ik leerden elkaar kennen toen we allebei gingen studeren aan de theaterschool in Amsterdam; hij mime, ik moderne dans. Hij komt uit Zweden, ik uit Duitsland, dus we moesten naar een verplichte cursus Nederlands. Daar zag ik hem voor het eerst, al zijn we allebei niet vaak gegaan. Ik zag hem daarna spelen in een Parade-voorstelling, een heel fysieke circusvoorstelling waarin hij op een twee meter hoge eenwieler zat, en ik weet nog dat ik onder de indruk was van zijn lef.'

J: 'We kwamen pas echt in contact toen ik voor mijn afstudeervoorstelling twee dansers zocht en Silke me werd aangeraden.'

S: 'Dat was een heel leuk repetitieproces. We deden allemaal dingen die we als dansers niet gewend waren, zoals acrobatiek, koprollen en de handstand. Vanuit onze kant brachten we juist meer danspassen in de voorstelling. Ik deed dit samen met een vriendin, en we vonden Jakop allebei wel leuk. Maar naarmate de première dichterbij kwam, raakte hij gestrester en veranderde de sfeer in het repetitielokaal. Daardoor vond ik hem ineens een stuk minder attractief. In die beginperiode is er nooit iets tussen ons gebeurd.'

J: 'Ik was heel erg gefocust op de voorstelling. Voordat we gingen repeteren had ik eigenlijk al besloten dat er niets zou gebeuren. Dat vond ik vanuit mijn positie niet kunnen.'

S: 'Voor mij voelde dat fijn en veilig. De spanning was er wel. Het was heel fysiek wat we maakten en ik vond hem aantrekkelijk, maar het was ook heel helder: dit is werk.'

Scène 2

Mei 1998, de Amsterdamse Jordaan.

Silke vraagt Jakop mee naar een verjaardagsfeest van een vriendin die veertig wordt.

S: 'Een van mijn vriendinnen werd veertig – wat ik toen heel oud vond – en ze gaf een groot feest. Ze had ons gevraagd om wat leuke mannen mee te nemen, maar degene die ik had gevraagd kon niet. Dus dacht ik: laat ik Jakop polsen, dat is een prima iemand om mee te nemen naar zo'n feestje.'

J: 'Ik begreep dat ik werd gevraagd omdat er anders te weinig mannen waren. Voor mijn gevoel was ik geen eerste keus voor Silke; op het feest was ze vooral met andere mensen aan het flirten en dansen, terwijl ik een beetje in de hoek zat. Toen we na afloop buiten stonden, vertelde ik over de montage die ik had gemaakt van onze voorstelling. Ik zei: "Als je het leuk vindt, kan ik het laten zien." Silke is met mij mee naar huis gegaan en toen werd het onverwacht toch nog een heel leuke avond. Daarna is ze eigenlijk nooit meer weggegaan.'

S: 'Ineens was het toch raak tussen ons. Daarvoor had ik meer het idee dat hij fijn was om mee te werken, maar niet per se voor een relatie. Ik herinner me ook dat ik in die vier jaar op school dacht: ik geef jou niet te veel aandacht, want je hebt al veel aandacht van andere vrouwen.'

J: 'Terwijl dat helemaal niet zo was. Of in ieder geval kwam die aandacht niet bij mij binnen.'

Silke: Jurk en pumps **Elisabetta Franchi**,
oorbellen **Jewels by Marthje**

Jakob: Overhemd **Le Deux** via De Bijenkorf,
T-shirt en pantalon **Drykorn**, schoenen
Floris van Bommel

SILKE 'Dat verliefde kende
ik niet van mijn eigen
ouders, die dat hele
romantische nooit hadden'

Scène 3

Najaar 2000. In de auto, reizend door het land.

Jakop en Silke maken samen de voorstelling *Stella Maris*, waarmee ze op tournee gaan.

S: 'We wisten natuurlijk al dat we goed samen konden werken, dus zijn we aan de slag gegaan met een heel bijzondere voorstelling, *Stella Maris*, geïnspireerd op het leven van zijn broer. Het stuk, dat we ook samen speelden, ging over een intense relatie en huiselijk geweld.'

J: 'Mijn broer was gediagnosticeerd met borderline en hij had buien waarbij hij moeilijk zijn emoties kon reguleren. De kracht van *Stella Maris* ligt in de serieuze doch lichtvoetige interpretatie van de relatie van iemand met een geestesziekte.'

S: 'We deden alles met een klein team en reden ook samen in de auto overal naartoe om te spelen. De voorstelling werd een succes en ging in 2002 in reprise, toen was ik hoogzwanger van onze eerste zoon. Dat was intens, want in de voorstelling spelen we een stel waarvan de man de vrouw slaat. Ik weet nog dat het publiek dat best heftig vond om te zien, ik die met mijn dikke buik die scènes neerzette.'

J: 'Terwijl we in werkelijkheid juist heel liefdevol met elkaar omgingen. Al het geweld was natuurlijk gechoreografeerd.'

S: 'Toen ik zwanger raakte van Noah, stond ik nog aan het begin van mijn danscarrière. Ik was de eerste in mijn hele vriendenkring die aan kinderen dacht. Van Jakop wist ik al dat hij het heel graag wilde.'

J: 'Ik had altijd het idee van: ik wil voor mijn dertigste mijn eerste kind.'

S: 'Ik herinner me dat ik in een productie speelde waarvoor ik veel in de bus en trein zat – daardoor had ik veel tijd om na te denken. Opeens dacht ik: wat zou het geweldig zijn om een familie samen te hebben. Ik hoefde daar niet lang met Jakop over te overleggen, die zei meteen: "Laten we het doen." Een maand later was ik zwanger en in februari 2002 werd Noah geboren.'

J: 'Hij was amper drie maanden oud toen we alweer begonnen aan de volgende productie.'

S: 'Jakops zus Julia kwam uit Zweden over om als au pair bij ons te wonen tijdens de repetitie-tijd. Ik weet nog dat ik best jaloers op haar was, omdat ze alles deed met Noah en zo'n sterke band met hem kreeg. Zijn eerste schaterlach ging naar haar en niet naar mij, omdat ik aan het spelen was. Wel hebben we geprobeerd het zo goed mogelijk te regelen. Dan kwam ze in de middag naar de repetities, zodat ik zelf borstvoeding kon geven.'

J: 'Ik zie Silke nog kolven onder de kaptafel in de kleedkamer tijdens de pauzes.'

S: 'Ik vond het best intens om mijn werk met mijn familie te combineren. Daarom zit er ook vierenhalf jaar tussen Noah en onze tweede zoon Sam, die in augustus 2006 is geboren. Dankzij het succes van de voorstelling *Vielfalt* had Jakop voor drie jaar subsidie gekregen. Dat gaf ons meer stabiliteit en financiële zekerheid en we dachten: dit is het perfecte moment voor een tweede. We woonden toen op Marci Panis, een culturele broedplaats aan de Weesperzijde, in Amsterdam, die we helemaal zelf hadden opgezet met vier andere families. Het was een heel bijzondere plek, omdat we er konden wonen en repeteren.'

J: 'Alle woningen kwamen uit op een grote open ruimte, wat echt een speelparadijs was voor de kinderen.'

S: 'Het voordeel was dat we tijdens het repeteren gewoon de babyfoon konden aanzetten. Al was het wel lastig dat je samen in het theater staat in de avonduren. We hebben jarenlang mijn hele salaris uitgegeven aan oppas.'

JAKOP 'Op het feest was Silke vooral met andere mensen aan het flirten en dansen'

Silke Jurk **Marciano by Guess**,
armband, **Tweek Eek**, pumps
Steve Madden

Jakob: Pak **Strellson** via De Bijenkorf,
overhemd **Van Gils** via Zalando,
schoenen **Floris van Bommel**

Scène 4

Zomer 2013. Deutsche Oper in Berlijn.

Jakop heeft zoveel succes als theaterregisseur dat hij wordt gevraagd om een voorstelling te maken voor de Duitse opera. Het hele gezin gaat mee.

J: 'De eerste voorstelling waarmee we veel gereisd hebben, is *Lebensraum*, mijn eerbetoon aan Buster Keaton. We gingen er de hele wereld mee over, iets wat ik altijd graag gewild had. In 2013 kreeg ik de vraag of ik een opera wilde regisseren voor de Deutsche Oper Berlin. Ik wist niet zo veel van opera, maar dacht: iets groots doen op muziek, dat wil ik wel. Die eerste voorstelling was in de kleine zaal, een veilige plek om te experimenteren. Jaren later heb ik in de grote zaal de opera *Don Quichotte* op de planken gebracht.'

S: 'Ik vond het heel leuk om een paar maanden mee naar Berlijn te gaan en in mijn thuisland te zijn. Met school hadden we geregeld dat de jongens mee konden en daar les kregen. We zijn dit avontuur echt als gezin aangegaan en in onze vrije tijd lieten we Noah en Sam Berlijn ontdekken. Ze hebben veel gereisd doordat we over de hele wereld speelden met onze voorstellingen. Zo zijn we naar Zweden, Spanje, Frankrijk, China, Nieuw-Zeeland en Australië geweest.'

J: 'Ik weet nog dat ik als kind al onder de indruk was van het beroemde gebouw van het Sydney Opera House, dus het was heel bijzonder dat ik daar met mijn eigen voorstelling mocht staan toen we in 2018 met *Horror* door Australië tourden. We zijn drie weken met het gezin in Australië geweest, alleen moest ik daarna helaas met de kinderen terug naar huis, omdat ze weer naar school moesten.'

S: 'Dat was de keerzijde van samenwerken. We maakten samen een voorstelling en vervolgens ging ik daarmee op tournee. In Nederland was er niet zoveel aan de hand, maar als we in het buitenland speelden, moest er iemand bij Noah en Sam zijn, omdat we ze niet wekenlang van school konden houden, zeker niet toen ze eenmaal naar de middelbare school gingen.'

J: 'Toen ik met theater begon, was het mijn droom om de wereld te veroveren en te ontdekken door middel van voorstellingen. Daar had ik hard voor gevochten en eindelijk was het me gelukt. En nu zat ik thuis terwijl mijn cast en crew de hele wereld over gingen, dat was niet hoe ik het had bedacht. Er zijn wel momenten geweest dat ik op de bank heb zitten huilen. Ik voelde me echt buitengesloten.'

Scène 5

Augustus 2019, huwelijksfeest op het platteland van Groningen.

Jakop en Silke spreken hun liefde naar elkaar uit, omringd door hun beste vrienden en familie.

S: 'Trouwen hoefde voor Jakop niet per se, want hij komt uit een gezin met gescheiden ouders. En zelf heb ik dat boterbriefje ook nooit zo belangrijk gevonden.'

J: 'We wisten toch wel dat we van elkaar hielden, daar hoefden we het niet voor te doen. Maar toen bleek dat onze oudste zoon nog net voor zijn achttiende een Zweeds paspoort kon krijgen als wij zouden trouwen, zonder dat we daar ingewikkelde stappen voor hoefden te volgen. Dat leek ons een goede reden om het alsnog te doen.'

S: 'We zijn begin 2019 op het stadhuis in Weesp getrouwd met alleen mijn moeder en Jakops beste vriend Bram als getuigen. De trouwringen hadden we gekregen van goede vrienden van mijn ouders. Die man zat bij de marine en op het schip waar hij voer, mocht hij geen dikke ring dragen. Zij hebben dus één trouwring in tweeën gesplitst. De ring die ze overhielden,

SILKE 'Ik vond het best intens
om mijn werk met mijn
familie te combineren'

SILKE ‘Ik vond hem aantrekkelijk, maar het was ook heel helder: dit is werk’

hebben wij gekregen, en daar hebben we ook weer twee ringen van laten maken. Die mensen waren echt een voorbeeld voor mij, omdat ze al heel lang getrouwd waren, maar nog steeds intens verliefd waren. Dat kende ik niet van mijn eigen ouders, die dat hele romantische nooit hadden; en Jakops ouders waren gescheiden. Dat we juist hun ringen mochten dragen, was een bijzonder symbool voor de eeuwige liefde.’

J: ‘Het feest gaven we in de zomer op een boerderij in Groningen. De broer van een vriend van ons had zijn schuur ter beschikking gesteld en daar lag een prachtige tuin omheen. Iedereen hielp mee om er het perfecte feest van te maken: onze technicus had lampjes opgehangen, mensen hielpen met opbouwen, de ene vriend heeft als dj gedraaid en een andere kon weer fantastisch koken, dus die regelde een barbecue. Silke droeg een elegante jumpsuit en ik had een mooi zomerpak aan.’

S: ‘Het leuke is dat de kinderen het ook helemaal fantastisch hebben gevonden. Ik weet nog dat onze jongste Sam na afloop zei dat hij nooit meer in zijn leven zo’n goed feest zou meemaken.’

J: ‘Vaak trouw je en daarna krijg je kinderen, maar bij ons was het precies andersom. Daardoor hebben de jongens de trouwerij heel bewust mee kunnen maken met hun goede vrienden erbij. Voor mijn gevoel is dat de betere volgorde.’

Scène 6

Zomer 2025. Studio Jakob Ahlbom Company in Weesp.

Jakob en Silke werken samen aan hun nieuwe voorstelling *We don't live here anymore*.

J: ‘Ik heb de laatste tijd veel grote producties gedaan en wilde nu iets intiemers maken met mensen met wie ik al lang werk en die ik goed ken. Dat is *We don't live here anymore* geworden, een voorstelling over twee bevriende stellen die ogenschijnlijk hecht verbonden zijn, maar verstrikt raken in een web van verlangens, schuld en bedrog. Het draait om een vriendschap tussen twee vrouwen en hoe deze transformeert als er overspel bij komt kijken.’

S: ‘Nieuw is dat we echt met tekst werken. De vorige voorstellingen waren vooral fysiek en beeldend, maar deze heeft een voice-over.’

J: ‘Mijn ervaring met overspel komt voort uit de problemen van mijn ouders. Zij zagen elkaar niet voldoende en mijn vader werd verliefd op een ander. Uiteindelijk zijn ze gescheiden en daar kwam ik tussenin te zitten. Ik wil laten zien dat mensen verschillende redenen hebben om dingen te doen. Niemand bedoelt het kwaad, dus ik wil niet oordelen, maar laten zien hoe het ene incident leidt tot het volgende. Hoeveel blijft er verborgen tussen geliefden en vrienden? En welke verantwoordelijkheid nemen ze voor hun eigen daden? De personages bevinden zich op een breekpunt, waarin ze zichzelf en hun verlangens opnieuw bevragen. In die zin gaat de voorstelling niet letterlijk over overspel, maar over de dynamiek tussen mensen.’

S: ‘We werken nu 27 jaar samen en elke productie die we doen is weer leuk, maar soms ook moeilijk. Het scheelt dat de kinderen nu volwassen zijn, dus we hebben veel meer tijd om samen te sparren. Ik moet eerlijk zeggen: het gaat thuis wel heel veel over werk.’

J: ‘Ik ben blij dat we elkaar eerst leerden kennen door werk, en niet andersom. Dat heeft een basis gelegd waardoor dat samenwerken heel goed gaat. We kunnen goed naar elkaar luisteren en de mening van de ander respecteren en accepteren. Soms zijn we het niet eens, maar we vinden elkaar altijd weer.’

JAKOP & SILKE

Jakob Ahlbom (Zweden 1971) maakte in 2000 zijn debuut als regisseur, choreograaf en acteur met de voorstelling *Stella Maris*, waarin hij samen met Silke speelde. Zijn grote doorbraak had hij in 2006 met *Vielfalt*, wat ervoor zorgde dat hij een groter publiek kreeg. In de afgelopen 25 jaar bracht hij voorstellingen als *Lebensraum*, *Horror*, *Knock-Out*, *De Architect*, *Innenschau* en *Unseen* op de planken, zowel nationaal als internationaal. Op 4 oktober gaat de nieuwe voorstelling *We don't live here anymore* in première, waarmee de Jakob Ahlbom Company tot begin volgend jaar door het land toert.

Silke Hundertmark (Duitsland, 1973) werkt als danseres, choreografe en actrice, veelal in de theaterstukken die zij samen met haar man Jakob maakt. Daarnaast werkte ze ook samen met kunstenaars als Ulrike Quade en Antje Pfundtner. Ze werd in 2012 genomineerd voor de Colombina-toneelprijs voor haar rol in *Lebensraum*. Jakob en Silke hebben twee zonen: Noah (23) en Sam (19).

JAKOP 'Iedereen
hielp mee om er het
perfecte trouwfeest
van te maken'